

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

Veronika Havelová

Přátelství mezi Karlem Dostálem-Lutinovem a Josefem
Florianem

Olomouc 2015

Vedoucí práce: Mgr. Daniel Jakubíček, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci Přátelství mezi Karlem Dostálem-Lutinovem a Josefem Florianem vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů literatury.

V Olomouci dne 11. 4. 2015

.....

Veronika Havelová

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Danielu Jakubíčkovi, Ph.D. Další poděkování patří mé rodině za podporu, kterou mi po celou dobu poskytovali.

OBSAH

ÚVOD	5
1 KATOLICKÁ MODERNA	7
1.1 Vznik Katolické moderny.....	7
1.2 Představitelé Katolické moderny	8
1.3 Zánik Katolické moderny	10
2 ŽIVOT A TVORBA KARLA DOSTÁLA-LUTINOVA	11
2.1 Dětství a mládí	11
2.2 Kněžství	12
2.3 Stáří.....	14
2.4 Tvorba Karla Dostála-Lutinova	15
3 ČASOPIS NOVÝ ŽIVOT.....	19
3.1 Počátky vzniku časopisu Nový život	19
3.2 Příspěvky Karla Dostála-Lutinova.....	20
3.3 Přispěvatelé do časopisu Nový život	21
3.4 Zánik časopisu Nový život	22
4 PŘÁTELSTVÍ MEZI KARLEM DOSTÁLEM-LUTINOVEM A JOSEFEM FLORIANEM.....	23
4.1 Vzájemná korespondence	23
4.2 Josef Florian	24
4.2.1 Korespondence zaměřená na literárně-pracovní záležitosti	25
4.2.2 Soukromá korespondence	33
4.2.3 Korespondence zaměřená na náboženské otázky	36
ZÁVĚR	39
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	41

ÚVOD

Ve své bakalářské práci se zabývám významným představitelem katolické církve a básníkem Karlem Dostálem-Lutinovem. Při vyslovení tohoto jména se jen málokterému občanovi Prostějova a blízkého okolí vybaví tento ve své době známý kněz. Důvodů, proč jsem si tuto osobnost vybrala, je více. První z nich je fakt, že jako malé dítě jsem byla pokřtěná a vedená k víře v Boha, proto jsem chtěla proniknout do spirituální problematiky hlouběji. Dalším důvodem je ta skutečnost, že Karel Dostál-Lutinov se narodil v Prostějově a já pocházím z Kostelce na Hané, tedy města 6 km vzdáleného od Prostějova, a proto jsem se chtěla o této osobnosti dozvědět, co možná nejvíce.

Cílem mé práce je přiblížit život a tvorbu katolického kněze Karla Dostála-Lutinova, nahlédnout i na jeho působení v Katolické moderně a na jeho práci redaktora *Nového života*. Poslední a zároveň nejpodstatnější část mé bakalářské práce nese název *Přátelství mezi Karlem Dostálem-Lutinovem a Josefem Florianem*. Na základě studia vzájemné korespondence usiluji o co nejhlubší průnik do jejich vzájemného vztahu. Mohu si klást otázky: Byli tito dva muži skutečnými přáteli? Co bylo tím hlavním důvodem, který vedl k ukončení přátelství? Mým hlavním cílem je snažit se odpovědět na tyto otázky.

V první kapitole se věnuji problematice Katolické moderny. Zabývám se datem jejího vzniku a usiluji o vysvětlení jejich záměrů. Chtěli zmodernizovat českou náboženskou literaturu a později prosadit určité změny v římskokatolické církvi. Dále se snažím ukázat na průnik Katolické moderny na veřejnost. V neposlední řadě se zaměřuji na její zásluhy. Neměla bych také opomenout hlavní představitele, jak známé, tak i méně známé.

Druhá kapitola pojednává o životě a tvorbě Karla Dostála-Lutinova. Nejprve přiblížím dětství a jeho mládí, které bylo obtížné, jelikož se rodina nacházela ve složité finanční situaci, což rozhodlo o jeho budoucím povolání. Již ve svých jedenácti letech odešel z domova a opatrovníkem se mu stala církev. Totéž potkalo jeho sestru Elišku, která našla na určitou dobu azyl u řádových sester v Olomouci. Na tyto obtížné životní poměry vzpomíná v básni *Z mého žití*. Zaměřila jsem se také na jeho studia a kněžské povolání, které vykonával na různých místech. Jelikož psal básně a překládal, zabývám se také jeho tvůrčí činností.

Třetí kapitola podává informace o časopisu *Nový život*. V této části se zabývám vznikem a ústředním cílem časopisu. Nejvýznamnějším představitelem byl Karel Dostál-Lutinov,

z toho důvodu se mu věnuji. Zaměřuji se také na další přispěvatele. Někteří z nich patřili k známým spisovatelům, mohu uvést například J. Zeyera a O. Březinu, věnuji se však i méně známým osobnostem. Snažím se rovněž objasnit důvody zániku časopisu *Nový život*.

1 KATOLICKÁ MODERNA

1.1 Vznik Katolické moderny

„Datum oficiálního vzniku Katolické moderny je rok 1895. Půda pro ni se ovšem připravovala již mnohem dříve. Roku 1888 vyšla první sbírka Xavera Dvořáka Zlatou stezkou – zcela mimo kontext tehdejší restaurační literatury i mimo katolické vydavatelské podniky. Od roku 1890 se v katolických revuích Hlídka literární a Obzor, ale také v „neutrálních“ časopisech Literární listy, Niva a Vesna postupně objevovaly texty dalších autorů budoucí Katolické moderny - básně Františka Leubnera, Jana Svítla Karníka, Karla Dostála Lutinova a jiných.“ (Putna, 1998, s. 276-277)

Na veřejnost pronikla Katolická moderna hlavně prostřednictvím svých sjezdů a časopisu *Nový život*. 1. sjezd se uskutečnil v srpnu roku 1897 v Praze. Za jeho pomoci vstupuje Katolická moderna do povědomí veřejnosti jako již poměrně vytvořené hnutí, které má připravený svůj počáteční plán. Karel Dostál-Lutinov usiloval po celou dobu příprav před tímto shromážděním, aby se na sjezdu setkala co nejvíce osobností, například J. Zeyer, O. Březina, F. X. Šalda.

Úvodní slovo pronesl Karel Dostál-Lutinov. Zdůraznil, že s převratem v oblasti literární musí jít bok po boku křesťanský převrat sociální, politický a náboženský. Požadavek křesťanské revoluce se však nijak zvlášť neujal. 1. sjezd Katolické moderny probíhal v poklidné atmosféře a hierarchii velmi neprovokoval. K tomuto sjezdu se vyjádřili nezaujatí umělci, kteří se sjezdu účastnili a vnímali ho jako snahu církve ovlivňovat politický život. Kriticky se k němu vyjádřila přítelkyně J. Zeyera Marie Kalašová, která mu v dopise sděluje: *„Měl ráz trochu světský a hodně klerikální v protivném slova smyslu obou těch slov. Mám kněžský stav v tak hluboké úctě. Představuji si něco tak čistého, pokorného, radostnou obět, jakési radostné odříkání, cosi božsky bezprostředního, jako byl život Svatého Františka z Assisi. Ale naše doba je tak banální. A pak nelze jich ani odsouditi. Vidím nyní, jak jsou nevolní a ubozí, jak mají ruce spoutané a jak jsou odvislí zas jen od lidí - a proto snad všechno zas jen vyzní v hluchá bojácná malá slůvka.“ (Zikmund, 1949, s. 198-199)*

Teprve až na 2. sjezdu Nového života, který se konal v létě 1899 na Velehradě, se plně začínají prosazovat myšlenky o potřebě reformy v církvi. Dostál na začátku svého projevu

vyslovil ideu, že Katolická moderna by měla odhalit všechny nedostatky církve a napravit je tak, aby církev v nastávajícím 20. století odpovídala potřebám doby.

„Katolická moderna se zde prezentovala jako opravné hnutí, tedy již nikoliv jako hnutí pouze literárně-reformní, a Dostál argumentoval tím, že právě kritika církve směřuje k jejímu prospěchu. Program, jenž vzešel ze sjezdu modernistů, bychom mohli shrnout do následujících bodů: modernisté žádali 1) zoprávdování náboženského života, 2) demokratizaci církve, 3) revizi celibátu, 4) národní jazyk při českých bohoslužbách, 5) hlasovací právo pro ženy, 6) možnost dalšího a kvalitnějšího vzdělávání kněží (zejména v seminářích), 7) podporu a prosazení sociálních reforem, 8) větší toleranci k jiným křesťanům i nevěřícím, 9) lepší reflexi a pochopení současného světa, 10) zlepšení sociální situace nižších kněží a 11) posílení laického živlu v církvi.“ (Šmíd, 2007, s. 90)

V Katolické moderně především působili katoličtí spisovatelé a věřící katolíci. Nejprve se orientovali na českou náboženskou literaturu. Později začali usilovat o změny v římskokatolické církvi, jelikož neuznávali jejich současnou formu. Přáli si, aby došlo k reformám nejen uvnitř církve, ale i ve vztahu k celé společnosti. Jejich záměrem bylo zlepšit duchovní život. Toto úsilí změnit dosavadní situaci pocházelo ze zahraničí, odkud se poté dostalo k nám. Jejich program však nebyl velmi ucelený a představitelé nebyli v názorech jednotní. S. Bouška se kvůli velké politizaci Katolické moderny nechtěl účastnit jejího 2. sjezdu. Jednotliví představitelé se již od začátku vzniku Katolické moderny lišili ve svých názorech.

1.2 Představitelé Katolické moderny

Zakladateli a hlavními osobnostmi Katolické moderny byli kněží Karel Dostál-Lutinov a Sigismund Bouška. S. Bouška (1867-1942) se narodil v Příbrami a zemřel v Náchodě. Pracoval jako kněz na mnoha místech, například v Polici nad Metují a Broumově. Bouška byl také básníkem a překladatelem. Překládal z katalánské a provensálské literatury. Věnoval se studiím francouzského básníka Paula Verlaina a Frédérica Mistrála. Byl mužem velice vzdělaným a stal se také vynikajícím řečníkem. *„Vystoupení Bouškovo v Nivě se stalo jakýmsi manifestem Katolické moderny, výrazně urychlilo pokusy o její ideovou a uměleckou samostatnost, které pak došly vyjádření ve vydání almanachu Pod jedním praporem (duben 1895) a založení revue Nový život.“ (Batůšek, 1996, s. 26)*

Do kruhu Katolické moderny patřil Jan Šrámek, důvěrný přítel K. Dostála-Lutinova. Jan Šrámek (1870-1956) se narodil v Grygově a zemřel v Praze. Byl knězem, politikem a poslancem říšské rady. Studoval na arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži a poté na teologické fakultě v Olomouci. Zde se seznámil s katolickým modernizmem. Od roku 1893 začal působit jako kaplan v Novém Jičíně. V roce 1905 se stal docentem a od roku 1911 pracoval jako profesor na bohosloveckém učilišti v Brně. „*Stál v pozadí všech sjezdů a významných rozhodnutí Katolické moderny.*“ (Šmíd, 2007, s. 76) J. Šrámek přídával příspěvky do *Nového života* a do dalších katolicky orientovaných časopisů.

Xaver Dvořák (1858-1939) se narodil v Hostivaři a zemřel v Praze. Patřil mezi hlavní představitele Katolické moderny. Byl českým básníkem, publicistou a katolickým knězem. Byl velice nadaným básníkem a vytvořil velké množství básní. Známy byl také jako jeden z hlavních redaktorů edice *Básnické obzory katolické* a také spoluprací při zakládání *Nového života*. „*Usiloval být novým typem básníka-kněze, jehož poezie už nesměřuje jen k církevně pedagogickému cíli utvrzovat v katolické dogmatice a mravouce, ale představuje otázku víry a poměru k bohu jako výraz básníkovy subjektu, jeho vnitřního hledání a touhy po životní jistotě.*“ (Marek, Soldán, 1998, s. 324)

Prozaik, poeta a katolický kněz Jindřich Šimon Baar (1869-1925) se narodil v Klenčí pod Čerchovem, kde také zemřel. Se Sigismundem Bouškou se seznámil při studiích. Působil jako farář na různých místech v Čechách. V roce 1896 se seznámil s Karlem Dostálem-Lutinovem a jejich vztah se přenesl na přátelskou úroveň. Podílel se na almanachu *Pod jedním praporem*.

Katolický kněz Jakub Deml (1878-1961) se narodil se v Tasově a zemřel v Třebíči. Na přání rodičů se stal farářem a vysvěcen byl v Brně v roce 1902. Povolání kněze vykonával na různých místech na Moravě. Přátelil se s Josefem Florianem, ale dostali se do konfliktu, přátelství skončilo a již nikdy se neobnovilo. Rozešel se i s Katolickou modernou, jelikož se s ní a s jejími cíli plně neztotožnil.

K dalším spolupracovníkům Katolické moderny patřili například: Josef Florian, František Skalík a Beneš Metod Kulda.

1.3 Zánik Katolické moderny

Činnost Katolické moderny trvala více než deset let. Po celou dobu jejího působení byl vůdčí osobností Karel Dostál-Lutinov. Pochopení celé společnosti pro změny, které chtěla Katolická moderna prosadit, bylo slabé. Také v katolických kruzích naráželi modernisté na nepochopení. V roce 1906 byl vztah Katolické moderny a církve tak napjatý, že od poloviny října bylo dohlíženo na jejich tisk. Spory nakonec vyústily vydáním papežského okružního listu *Pascendi Dominici Gregis*. Dostál reagoval slovy: „*Nová encyklika dopadla silně na některé z modernistů italských, francouzských a anglických, ale mnohem méně na některé z modernistů německých a nedopadla nijak na modernisty české, těch se vůbec netýká.*“ (Marek, Soldán, 1998, s. 212) Tato slova dokazují, že si Karel Dostál-Lutinov nechce připustit myšlenku, že se modernismus neujal tak, jak si sám představoval. Nepřipouští si porážku, ale v hloubi duše je velice zklamán.

Co se týče zásluh Katolické moderny, zařadila do české literatury nové autory ze zahraničí a na některé autory přinášela nový náhled. Z některých představitelů se stali známí básníci a kritici. Katolická moderna měla mnoho příznivců, ale i odpůrců nejen z řad katolíků.

Důvodů, proč etapa Katolické moderny pod vedením Karla Dostála-Lutinova skončila, bylo více. Jednalo se o nedodržení poslušnosti a také negativní hodnocení církve. Církev za jediný, vyhovující názor považovala smýšlení papeže. Problémy mezi Katolickou modernou a církví byly také v tom, že církev si představovala, že vše zůstane stejné, ale Katolická moderna usilovala o to, aby se učení církve i církev samotná vyvíjely. Po roce 1907 činnost Katolické moderny úplně neskončila, ale její centrum přesídlilo do Prahy. Řízením Katolické moderny byl pověřen Vilém Bitnar a okruh kolem něj. K těmto lidem si již Dostál nenašel bližší vztah.

2 ŽIVOT A TVORBA KARLA DOSTÁLA-LUTINOVA

2.1 Dětství a mládí

Katolický básník, kněz, publicista a spoluzakladatel Katolické moderny se narodil 22. 9. 1871 v Prostějově. Vlastním jménem Karel Dostál. Pseudonym Lutinov převzal podle názvu hanácké obce Lutín, která byla rodištěm jeho otce. Tato obec leží nedaleko od města Prostějova. Lutinov měl dvě sestry, Elišku a Žofii. Jeho otec se jmenoval Leonard. Byl původem Němec a stal se obuvníkem. V Prostějově se obuvníků vyskytovalo mnoho, a proto nakonec s touto prací skončil a otevřel si obchod se šicími stroji. Jelikož v místě bydliště byla silná konkurence, musel svůj obchod zavřít. Ke svému řemeslu se již nevrátil a do konce života se živil jako obchodník, který navštěvoval lidi a nabízel jim své zboží. Otec básníka zemřel poměrně brzy, bylo mu pouhých padesát čtyři let.

Velká životní změna nastala u Lutinova v době, kdy odešel z rodného Prostějova do Kroměříže, kde se připravoval na své budoucí kněžské povolání. Nastoupil do arcibiskupského chlapeckého semináře. „*Jednalo se o soukromé učiliště (dnes je v budově umístěno arcibiskupské gymnázium) založené kardinálem Fürstenbergem v roce 1854 a mělo vychovávat kněžský dorost pro olomouckou diecézi. V době Dostálova nástupu byl jeho ředitelem Guilelmus Blažek.*“ (Marek, Soldán, 1998, s. 25) Toto prostředí jej pozitivně ovlivňovalo, jsou záznamy o jeho aktivitách v semináři. Stále se vzdělával a četl.

Začal se věnovat četbě známých spisovatelů, kteří později ovlivnili jeho tvorbu, např. Karel Jaromír Erben, František Ladislav Čelakovský, Jaroslav Vrchlický a Svatopluk Čech. Z roku 1885 jsou první záznamy o jeho verších, ale Oldřich Svozil, který se jeho tvorbou zabýval, si myslí, že tyto verše nejsou prvními, které Dostál napsal. Soudí na základě propracovanosti těchto básní. Básně si psal do sešitů a později se k nim vracel. Snažil se svá díla zlepšit tím, že hledal vhodnější rýmy, pozměňoval slova, případně i celé verše. Sešit z třetího ročníku se dochoval dodnes. Tvořit nemohl neustále, neboť poslední dva školní roky se musel věnovat učivu, přesto si však udělal čas na překlady veršů. Překládal hlavně z německého jazyka. Studium ukončil maturitní zkouškou ve svých devatenácti letech.

Ve studiích pokračoval na teologické fakultě v Olomouci, kde studoval od roku 1890. V této době se ještě více prohloubil jeho zájem o literaturu. Literární práci věnoval většinu svého času. Jeho zájem byl tak velký, že odsunul do pozadí přípravu na kněžské povolání.

Semináře umožňovaly rozvoj vlastní literární činnosti, proto vytvářely pro Dostála ideální prostředí. Setkal se zde s podobně orientovanými a talentovanými lidmi, jako byli například František Skalík a Jarolím Pavlík. Jeho důvěrným přítelem se stal Rudolf Stupavský, který Lutinova považoval za velice nadaného básníka.

I když byl Dostál velice pracovitý a stíhal studia i svoji literární tvorbu, hrozilo mu dvakrát vyloučení ze školy, neboť nadřízení v semináři mu vytýkali jeho přílišnou literární aktivitu. Přesto však studia zdárně ukončil vysvěcením na kněze v roce 1894. Ještě před vysvěcením se svěřil Lutinov svému příteli Bouškovi: „*Vysvěcen budu na Sv. Cyrilla a Methoděje 5. července. Prvotiny budou již 8. července. Přijed'te! Kázáním tě obtěžovat nebudu, ač vím, že bys mi rád posloužil. Nemohu ani toho na Tvá ramena vložít, poněvadž to břímě již dávno na sebe vzal Křen¹. Aspoň uslyšíš jednou populárního kazatele moravského! Druhý den po primici obejdeme okolí prostějovské (vzácný Plumlov), pak pojedeme na jih Moravy, potouláme se, až příští neděli zapadneme do Rohatce na Slovácku na primici slovácké.*“ (Batůšek, 1996, s. 23-24) 16. června Lutinov svému příteli dále píše: „*Primici přece nebude tak tichá, jak jsem myslel. Budu mít až 15 kněží, ne-li více, a hostí je pozváno na sto! Potom bychom mohli na Plumlov, na Hostýn, do Nikolčic, do Želechovic ke Skalíkovi a na 15. do Rohatce.*“ (Batůšek, 1996, s. 24)

2.2 Kněžství

Loučná nad Desnou na Šumpersku byla prvním místem, kde Karel Dostál-Lutinov působil jako kaplan. Na tomto místě však setrval krátce. Jeho druhým působištěm se stal Nový Jičín. V listopadu 1895 sděluje Dostál příteli Bouškovi: „*Slyš! jsem přesazen do Nového Jičina! Do Němec, ale do města, kde jsou i naši lidé, okolí české a je tam i známý horlivec P. Šrámek², jenž mi zajisté bude vydatně pomáhat. A kdo ví, není-li tam vhodná tiskárna? Na blízku jest i Otakar Tauber.*“³ (Bouška, 2002, s. 240) Dva roky pracoval jako nadační kněz. Poté se zúčastnil konkurzu, který vyhrál, a nastoupil jako duchovní správce polepšovny pro mládež. Jeho finanční situace se zlepšila natolik, že si koupil dům, do kterého se za ním přestěhovala celá rodina.

¹ Karel Křen (vlastním jménem František Zgoda) - kněz

² P. Jan Šrámek - kněz, starší spolužák Lutinova z olomouckého semináře

³ Otakar Tauber - přítel Karla Dostála-Lutinova a také přispěvatel do časopisu *Nový život*

Koncem roku 1904 ve svých třiceti pěti letech se vrátil do svého rodného bydliště, kde bylo volné místo faráře, které Lutinov s nadšením přijal. Byl rád, že se po letech mohl vrátit na místa, která tak miloval. Zde pokračoval ve svých aktivitách, které započal již v Novém Jičíně. Vyhovovalo mu, že na rozdíl od Nového Jičína měl Prostějov hlavně české vedení. Lidé, kteří působili na nejvyšších postech v tehdejší době v Prostějově, mu byli příznivě nakloněni. Domnívali se, že Dostál zvýší vážnost města, neboť město bude mít nejen faráře, ale i básníka. Na toto místo ho vybrali z desítek zájemců, a to i přesto, že s tím olomoucké arcibiskupství nesouhlasilo. Podmínkou však bylo, že nesmí zasahovat do místní politiky a svůj čas bude věnovat kněžskému povolání a uměleckým zálibám. V době příchodu do Prostějova byl velmi tvůrčí. Jeho okruh známých byl široký a to nejen v oblasti literární, ale také v politické i umělecké. Měl mnoho zkušeností a chtěl pomáhat jednak církvi, farníkům, ale i městu. Také se snažil být užitečný v oblasti literatury a umění.

Jeho slib týkající se nezasahování do politiky mu však dlouho nevydržel a zasáhl do politické a spolkové organizace katolického tábora ve městě, kde usiloval o jeho jednotné vedení, které by díky jednotnosti mohlo konkurovat jiným politickým stranám, a tak zasahovat do řízení města. Podařilo se mu vybudovat Katolický dům, obchod, ale na druhou stranu způsobil svým zasahováním do politického života mnoho sporů a afér.

Mezi známou aférou patří tzv. Judova aféra, která dosáhla celostátního rozsahu a překročila i hranice našeho státu a stala se velice známou. Začala v roce 1905, kdy byla uspořádaná výstava obrazů malíře Františka Kupky. K této výstavě se vyjádřil učitel reálky v Prostějově Karel Juda, který napsal: „náboženství lidské není nic jiného než řemeslo a obchod“ a „nikdy nešlo za ideály božskými, nýbrž za světským úspěchem.“ (Marek, Soldán, 1998, s. 188) Jeho slova se dotkla právě Dostála, který se této výstavě také zúčastnil. Z tohoto důvodu otiskl v prostějovských novinách *Hanácký kraj* otevřený dopis Judovi. Dostálovi se nelíbilo, že jako učitel vychovávající děti šíří negativní názory na církev, a vyžadoval omluvu a odvolání těchto slov. Poté se Dostál začal dostávat do častých střetů a bojů s hlavními politickými představiteli města. Tento problém trval téměř do konce jeho života.

Mimo angažovanost v politickém životě Lutinovi zabíralo mnoho času organizování příprav na opravu chrámu Povýšení sv. Kříže, který stojí v centru Prostějova. Kostel byl ve zbláčeném stavu a bylo potřeba mnoho financí k jeho rozsáhlé rekonstrukci. Mnoho věřících touto myšlenkou nadchnul, a tak na tuto stavbu shromáždil značné finanční prostředky. První práce začaly probíhat v letech 1906-1907, poměrně brzy po jeho příchodu do Prostějova.

Malbu kostela svěřil příteli Jano Köhlerovi. Osobně se znal se sochařem Františkem Bílkem, který byl dalším umělcem podílejícím se na obnově kostela. Práce na farnosti započal Bílek v červnu 1906 a jeho nejzdařilejším výtvozem je malba na plátně nazvaná *Křížová cesta*, která byla dokončena během čtyř měsíců. Obrazy jsou v dřevěných rámech, ozdobeny dřevoryty. Dostál byl z tohoto díla nadšen.

Nadšení z obrazů nesdílel jenom Dostál, ale i mnoho dalších místních lidí, což se projevilo například v jednom z dopisů, který poslal Bílek Dostálovi: „*Až dosud každý, kdo z Prostějova přišel, potěšil mne svou radostí nad mou křížovou cestou. Zvláště pan profesor Bouda, který řekl: Skutek pana faráře Dostála, který vymohl Prostějovu Křížovou cestu, je veliký a nelze mu toho nikdy zapomenouti.*“ (Kohout, Marek, Svozil, 2007, s. 219) Jelikož byl Dostál s prací Bílka velmi spokojen, nabídl mu další spolupráci na opravě kaple Nejsvětější trojice. Zůstalo však jen u slibů, neboť názory na rekonstrukci se v mnohém rozcházel.

2.3 Stáří

V roce 1921 si mnozí známí Karla Dostála-Lutinova na odlišných místech v Československé republice připomínali jeho padesáté narozeniny. Farář si posteskl: „*Že mě oslavují v roce padesátém, je asi předzvěstí, že se šedesátin nedočkám.*“ (Bouška, 2002, s. 676) Nejspíš neměl tušení, jak je tento výrok pravdivý. Sigismund Bouška jej však uklidňoval: „*Nevzdychej, že se šedesátin nedočkáš. Vše je v moci Boží a ten i ukracuje i prodlužuje věku. Jen to Ti na srdce kladu: Nic se netrap o to, co přijde, a pracuj dále. Mysli si, že je Ti 25. O vyznamenání nestůj, lépe nic, než mnoho. Bude-li vůle Boží, i toho se dočkáš.*“ (Bouška, 2002, s. 678)

Básník o své zdraví příliš nepečoval. Jeho nezdravý způsob života, přílišné psychické vypětí, mnoho vykouřených cigaret a nevyvážená strava vedly k tomu, že jeho zdravotní stav se stále zhoršoval. V pracovně, ve které trávil mnoho času, měl stále zatažená okna. Za jeho stolem jej nebylo pomalu ani vidět pro jeho haldy navršených knih. Častokrát se povalovaly všude kolem něj různé papíry a dokumenty. Je to přitom velice zvláštní, jelikož Lutinov je narozený ve znamení panny, která „*je pořádná. Její sklony k pořádku mohou být až chorobné, ale potřebuje dát všem věcem, jak fyzickým, tak vnitřním, jejich místo.*“ (Steinberg Guzmán, 2006, s. 19)

V roce 1923 těžce onemocněl, dostal trombózu do nohy, a aniž by se řádně vyléčil, opětovně chodil po schůzích. 29. listopadu 1923, kdy vedl dvě schůze a večer se vracel z Katolického domu, udělalo se mu nevolno a pozbyl vědomí. Po určité době, když se probral z bezvědomí, pokračoval v cestě na faru. Ve Věžeňské ulici bohužel přišel druhý záchvat a upadl. Tentokrát byla situace vážnější. Kolem však procházel chodec spolu se strážníkem, Dostála-Lutinova si všimli a odvedli ho na faru. Zavolali lékaře, ale pokusy o jeho vzkříšení byly marné. Smrt tohoto faráře vzbudila šok, nikdo s ní nepočítal, jelikož úmrtí bylo velice náhlé. Přes nepřízeň počasí se s ním v den pohřbu přišlo rozloučit mnoho lidí. Kněz je pohřben na prostějovském hřbitově. Sám si navrhl náhrobek. Pomník s krásnou mozaikou vytvořil jeho věrný přítel Jano Köhler⁴.

Před svou smrtí Karel Dostál-Lutinov ještě stihl napsat tyto verše:

„Až bude třeba odejít,

tak odejdeme.

Na pozemský svůj byt a štít

se ohlédneme...

A zanecháme plný stůl

svých snů a plánů.“ (Batůšek, 1996, s. 12)

2.4 Tvorba Karla Dostála-Lutinova

Karel Dostál-Lutinov byl spisovatel, redaktor *Nového života*, novinář a spoluzakladatel Katolické moderny. Dále působil jako kulturní činitel a organizátor. Věnoval se také překládání. V literární tvorbě dominuje poezie. První verše začal psát již v době studia na gymnáziu. Na obálce knihy *Tajemná Sfinx* se Oldřich Svozil vyjadřuje k Lutinově tvorbě takto: *„Lutinov byl od přírody lyrikem, písničkářem lidové noty, ale život udělal z něj leckdy na všechny události reagujícího pěvce bojovníka. Básnil už v kroměřížském semináři, jeho překlady z němčiny v bohosloví vzbudily pozornost samého Jar. Vrchlického, psal záhy do různých revuí a časopisů, až našel řadu příbuzných duší usilujících o obnovu české poezie v katolickém duchu...“ (Marek, Soldán, 1998, s. 262)*

Jeho knižní prvotinou se stala sbírka *Sedmikrásy* z roku 1895. Je napsaná ve vlasteneckém duchu a podle názvu knihy je také pojmenovaná jedna báseň ve sbírce. Dostál

⁴ Jano Köhler - malíř a grafik

miloval přírodu a květiny a právě v této publikaci se objevují tyto náměty. Navíc se zde nacházejí překlady z dob jeho studií na kněze. Básník také dává najevo svůj vřelý vztah k Moravě a zejména k rodnému Prostějovsku.

V Novém Jičíně v roce 1899 vydal svou druhou knihu básní a kratších próz, která se nazývá *Království boží na zemi*. Jedná se o „*básnický příspěvek k povznešení české katolické poezie. Řeší tu i moderní otázky sociologické a politické, postrádá však formální vytríbenosti a zběhlosti a napodobí prostonárodní tón.*“ (Kunc, 1945, s. 114-115)

Recenzentská reakce na tyto Dostálovy první dvě sbírky byla velká, oproti básním, které byly vydány až po smrti básníka Družinou literární a uměleckou. Porozumění pro jeho tvorbu našli však jen Josef Karásek, věnující se K. J. Erbenovi, a Josef Svozil, který přidával příspěvky do časopisu *Nový život*.

V Novém Jičíně vyšla v roce 1902 třetí básnická sbírka nazvaná *Potulný zpěvák*. Básník ji vydal pod krycím jménem Karel Skřivan. Některým kritikům se první dvě sbírky zdály podobné Erbenovým básním, zatímco tento soubor básní „*mnohými baladickými piečami a písňemi upomene v ní na písňovost Hálkovu.*“ (Kunc, 1945, s. 115)

K Lutinově tvorbě také patřily práce věnované dětem. První dílo vyhrazené pro děti neslo název *Rok a jeho děti*. Tato publikace vyšla v Novém Jičíně v roce 1901. Jednalo se o slavnostní hru, která měla didaktickou povahu a byla vytvořena pro Ústav hraběte Pöttinga v Olomouci. Dětské herci v této hře představovali jeden měsíc po druhém a to tak jak v běžném roce následují za sebou. V době, kdy pobýval v Prostějově, napsal pohádku nazvanou *Popelůška*. V roce 1918 vyšly náboženské básně o Panně Marii s názvem *Děti královně máje*.

Po příchodu do Prostějova se jen málo zabýval literární tvorbou, neboť mnoho času věnoval opravě kostela a fary. V roce 1912 vydává knihu *Ryme a špryme*. Snažil se zde co nejvíce přiblížit obyčejným lidem. Tato sbírka s podtitulem *Hanácky obrázke* je psána v hanáčtině, ne však celá sbírka. Textů v tomto nářečí je napsáno jen něco přes polovinu.

Dalším Dostálovým dílem je sbírka básní *Orlí fanfáry*. Vyšla poprvé v roce 1913, v druhém vydání potom v roce 1928. Básně jsou bojovné, opěvující a vlastenecké. V knize se objevují například básně *Pochod Orlů, Vlasti a Bohu sloužit chcem*.

Sbírka satirických básní a epigramů s názvem *Šlehy a něhy* je dílem plným zatrpklosti a rozhořčení. Tyto pocity převažují nad radostí a oslavou. Nejostřeji napsané epigramy v knize jsou namířeny proti básníkovi J. S. Macharovi. Sbírka byla vydána v roce 1914.

V roce 1900-1904 vznikaly básně plné ironie a satiry. Ukázaly se v *Novém životě* a už v té době byly pojmenovány jako „*Písně tvorů*.“ Tyto básně v roce 1917 básník seskupil do sbírky pod názvem *Písně tvorů*. Lutinov je chtěl věnovat svému příteli Sigismundu Bouškovi, což dosvědčuje vyňatá věta z dopisu, který zaslal Dostál Bouškovi: „*Já jako zakončení tohoto ročníku vydám Písně tvorů a osmělím se je Tobě věnovat, nemáš-li nic proti tomu.*“ (Bouška, 2002, s. 650) Řada básní této sbírky byla spojená s Dostálovým neradostným obdobím, které bylo plné střetů a bojů s olomouckým biskupstvím. Tato kniha veršů je poslední, kterou Karel Dostál-Lutinov za svého života vydal.

Zabýval se také překlady. Nejčastěji autor překládal z německého jazyka, překladům se věnoval již v septimě. Překládal z němčiny do češtiny a naopak. Přeložil například celé dílo Vítězslava Háška - *Večerní písně*. Hojně překládal také z latiny, italštiny, polštiny a slovinštiny. K jeho překladatelské činnosti se vyjádřil A. Novák takto: „*pilně překládal, s K. Vrátným⁵ soutěžil o nové přebásnění Danta, v německé literatuře postoupil v antologii „Duch Německa“ (1917) od klasiků až k impresionistům.*“ (Novák, 1995, s. 952)

Na konci svého života básník vydal dva svazky fejetonů s názvem *Hovory Dne*. Tyto knihy fejetonů jsou jeho posledním dílem. Dostál se zde projevuje jako zkušený novinář, reagující na kulturně-politické dění týkající se let 1918-1923. Zajímá se zde například o film a chtěl by, aby sloužil potřebám církve. Tvrdí, že by věřící měli mít svá kina a své filmy. Dále se prezentuje jako literární historik, který se zabývá českými i německými literárními osobnostmi. Svůj zájem zaměřil také na básníka J. Wolkera. Z jeho komentáře je cítit náznak žárlivosti na jeho literární úspěchy.

Po Dostálově smrti zůstalo velké množství nedokončených děl. Lutinov měl ve svých spisech velký chaos, všechny jeho papíry byly na jednom místě na hromadě a nebylo možné se v nich vyznat. Uspořádané byly jen materiály týkající se jeho sporů, ke kterým došlo během jeho života, a rukopisy básnických sbírek. Úlohy vydání Dostálových sbírek se zhostil L. Zamykal. Podařilo se mu dokončit druhé vydání *Orlích fanfár* (1928), sbírku *Květiny*

⁵ Karel Vrátný - kněz, středoškolský pedagog, překladatel

(1930) a *Ve mlýně světa* (1934). Oldřich Svozil se zasloužil o publikování poslední sbírky, která vyšla posmrtně pod názvem *Tajemná Sfinx*.

3 ČASOPIS NOVÝ ŽIVOT

3.1 Počátky vzniku časopisu Nový život

Celý název časopisu *Nový život* zněl „*Měsíčník pro umění, vzdělání a zábavu.*“ První číslo vyšlo 8. ledna 1896. První dvě čísla prvního ročníku redigoval Xaver Dvořák v Praze. Další výtisky již vycházely pod vedením Karla Dostála-Lutinova. Pod jeho řízením byl nejprve tvořen v Novém Jičíně, později, a to od roku 1905, v Prostějově.

Katoličtí básníci Xaver Dvořák, Karel Dostál-Lutinov a Sigismund Bouška spolu udržovali vzájemné kontakty od roku 1892, tedy ještě před vznikem časopisu *Nový život*. Tito básníci si navzájem dopisovali. Jejich básnickým vzorem byl spisovatel Jaroslav Vrchlický, který právě tuto trojici navzájem seznámil. Společně začali uvažovat o vydání vlastního časopisu, ve kterém by mohli publikovat. Již v prosinci roku 1892 navrhuje Lutinov vydávat vlastní časopis. Nejprve uvažovali o spolupráci s revue *Vlast*, která vycházela v Praze a jejímž redaktorem byl Tomáš Škrdle⁶. Škrdleho *Vlast* však nepřijímala Vrchlického nikterak příznivě a útočila na jeho tvorbu. Právě o tohoto poetu se vedly spory, a proto se trojice Dvořák, Bouška, Lutinov rozhodla pro samostatnou cestu, která představovala vydávání časopisu vlastního. Těsně před otisknutím prvního čísla časopisu *Nový život* byl vydán almanach s názvem *Pod jedním praporem*, který vyšel v roce 1895 v Dobroměřicích na Hané. Byl věnovaný B. M. Kuldovi u příležitosti oslavy 75. narozenin. Na jeho počest přátelé uspořádali právě tento almanach, který měl úspěch a stal se podnětem k vydání časopisu *Nový život*. Kulda finančně přispěl nejen k vydávání sborníku *Pod jedním praporem*, ale i ke vzniku revue *Nový život*. Redaktoři dokonce zvažovali, že by se časopis mohl jmenovat Kulda.

Hlavním cílem časopisu bylo představit lyrická díla našich autorů a také uvést moderní evropské umělce, jednalo se například o Paula Verlaina a Ernesta Hella. Snažili se přizvat ke spolupráci známé osobnosti literatury, mezi které patřili Julius Zeyer a Otokar Březina. Právě tyto osobnosti pozvedly jeho úroveň. Do časopisu přispívali i umělci František Bílek a Felix Jenewein⁷.

Časopis *Nový život* byl ze všech časopisů, které vycházely na přelomu 19. a 20. století, nejvýznamnější, nejvlivnější a nejdéle vycházející. *Nový život* se věnoval zejména

⁶ Tomáš Škrdle - katolický kněz - katecheta

⁷ Felix Jenewein - uznávaný český malíř a ilustrátor

písemnictví, výtvarnému umění, hudbě a divadlu. Kolem roku 1900 začaly vznikat nové radikálnější časopisy pod názvy *Rozvoj* (1900), *Rozkvět* (1901), *Mane* (1902) a *Bílý prapor* (1902-1906). Tyto časopisy vycházely po mnohem kratší dobu.

3.2 Příspěvky Karla Dostála-Lutinova

Nejvýznamnějším přispěvatelem do časopisu *Nový život* je samotný redaktor Karel Dostál-Lutinov. Často své příspěvky nepodepsal nebo využil pseudonymu Karel Skřivan. Již do prvního ročníku otiskl například básně *Církev Svatopluku Čechovi k abrahámovinám* a *Byla u mne*. Často se v *Novém životě* objevují jeho články, které jsou velmi útočné a kritické. O tom svědčí sedmý ročník *Nového života* a stati *Otevřený list prof. T.G.Masarykovi* a *Zavřený dopis p. Macharovi*. Významná jsou také pojednání, ve kterých Lutinov hodnotí z historického hlediska působení Katolické moderny: „*Slavíme roku 1902 jakési jubileum, neboť bude tomu deset let, co katolická moderna počala se krystalizovat. Byli sice již mužové podobných snah před námi, ale nebyli nijak zorganizováni, neměli časopisu, neznali se, až roku 1892. S. Bouška, upozorněn J. Vrchlickým, dopsal poprvé bohoslovci ve 2. ročníku v Olomouci K. Dostálovi, což vedlo k dalším stykům s X. Dvořákem, Fr. Skalíkem, Ad. Chlumeckým, Fr. Holečkem aj.*“ (Marek, Soldán, 1998, s. 315) V témže ročníku vychází ještě další článek s názvem *Co je Katolická moderna česká*, kde se snaží přiblížit její program a cíle.

S velkým počtem Dostálových básní a próz se setkáváme v osmém ročníku *Nového života*. Lutinov představuje báseň *Píseň rozsévače*, *Píseň červa* a další verše, které později vyšly ve sbírce *Písně tvorů*. Objevuje se zde také příspěvek *K vývoji a snahám Katolické moderny* a v souvislosti s tím Dostálův článek *Církev a inteligence*. „*Autor si klade otázky Proč Katolická moderna nezůstala při programu čistě literárním a uměleckém? Proč se pustila do navrhování reformy v Církvi?*“ (Marek, Soldán, 1998, s. 316) V devátém ročníku časopisu *Nový život* se objevují Lutinovy překlady. Přeložil například básně německé spisovatelky M. Herbertové a také verše H. Conradiho. Do jedenáctého ročníku přispěl článkem, ve kterém se zmiňuje o desetileté existenci *Nového života*. Dostál se snažil přiblížit všem čtenářům plány Katolické moderny a díky časopisu se program šířil mezi širokou čtenářskou veřejností. Celý jedenáctý ročník měl vzpomínkový a hodnotící ráz. Dostál

připomínal události, kterým byla věnována pozornost v jednotlivých ročnících, věnuje se také příznivcům, ale i odpůrcům Katolické moderny.

3.3 Příspěvatelé do časopisu *Nový život*

K významným příspěvatelům patřili především představitelé Katolické moderny. Přestože J. Zeyer nebyl jejím stálým členem, v počátcích vydávání časopisu *Nový život* byl důležitou osobností. J. Zeyer dlouhá léta pochyboval o víře, přestože k ní byl vychováván, a teprve v 90. letech 19. století se vrací ke katolické víře a přidává se ke Katolické moderně. Stanislav Batůšek se o jeho účasti v Katolické moderně vyjádřil takto: „*Většina Zeyerových přátel byla tímto jeho dílem nepříjemně dotčena, jeho veřejné přiznání se ke katolicismu považovala za neupřímné a pro básníka Zeyera významu nevhodné.*“ (Šmíd, 2007, s. 77)

Do prvního ročníku přispěl J. Zeyer *Legendou o rytíři Albanu*. Příspěvky přidával i do dalších čísel, jelikož o ně měl Lutinovi i Bouška velký zájem, což dokazuje dopis Zeyera psaný Lutinovi v roce 1895, tedy chvíli před vydáním prvního čísla *Nového života*: „*Mnohovážený velebný pane, byl jsem delší dobu v Praze a našel jsem zde teď list od P. Boušky. Naléhá, abych Vám rychle něco poslal do 1. čísla Nov. živ. - nemám však nic hotového. A přece bych tak rád vyhověl, neboť těší mne, že o mou práci opravdu stojíte. Prosím, napište mi, kdy bych musil rukopis odevzdat. Nevím, kdy 1. č. vydat chcete. Mám náčrtek malé prosy legendární (mariánská), snad bych ji do té doby mohl dodělat, dám na každý způsob se dnes do práce, a bude-li pozdě pro číslo první, snad Vám bude vhod pro číslo 2. Prosím tedy byste mi laskavě odpověděl na můj dotaz.*“ (Batůšek, 1997, s. 29)

K další důležité osobnosti, související s časopisem *Nový život*, patřil esejista a prozaik Otokar Březina. O silnější propojení s Katolickou modernou však neusiloval. Osobou, která spojovala Karla Dostála-Lutinova a Otokara Březinu, byl Sigismund Bouška. V prvním ročníku byla uveřejněna Březinova báseň nazvaná *Královna nadějí*. Do druhého ročníku přinesl stať *Pietas*.

Nemůžeme opomenout Josefa Floriana a Jakuba Demla, kteří však často vyslovovali své připomínky. Jelikož byl Josef Florian známý překladatel, přispíval právě svými překlady. V *Novém životě* se objevil v sedmém ročníku v článku *Z myšlenek samotáře*, kde seznamuje čtenáře s L. Bloyem, jehož uznával a obdivoval. Přidal také příspěvek, který nebyl nikterak

dlouhý, nazvaný *Léon Bloy*⁸. V osmém ročníku *Nového života* se projevil kněz Jakub Deml. Do časopisu přinesl úvahu nazvanou *Volná slova o četbě a o stylu* a pojednání *Slovo k Hudbě pramenů*.

3.4 Zánik časopisu *Nový život*

Přestože cíle časopisu byly zpočátku pouze literární a umělecké, již od samotného vzniku docházelo k vzájemným konfliktům a nedorozuměním mezi autory *Nového života* a církví. K prvnímu střetu došlo již v roce 1897. V roce 1898 byl časopis v některých diecézích, hlavně v Olomouci a Hradci Králové, zakázán. Na velehradském sjezdu *Nového života* 2. - 3. srpna 1899 dochází ke kritice vyšších církevních představitelů ve vztahu ke svým podřízeným. Někteří řečníci svými slovy popudili vyšší církevní představitele. Řešila se otázka celibátu. Církev, především papež Pius X., byl razantně pro dodržování celibátu. Napětí se stupňovalo. Poslední roky existence časopisu byly plné útoků proti němu a proti osobám, které v něm působily. Nezůstávalo tedy mnoho času a síly na klidnou práci, která by přinášela jeho rozvoj. Ještě do konce roku 1906 byla činnost modernistických časopisů zastavena.

Mnoha útokům ze strany církve *Nový život* odolal. Nedokázal však čelit omezením, které se týkaly všech forem modernismu, které vyhlásil papež Pius X. roku 1907. Lutinov se s tímto papežským listem neztotožňoval a také nesouhlasil s názory papeže. Rozhodl se tedy raději sám ze své vůle přestat *Nový život* vydávat. Ještě v posledním čísle tohoto časopisu, tedy v roce 1907, „*Dostál v krátkém prohlášení nazvaném Doslov s radostí konstatuje, že je mnoho těch, pro něž je Nový život „duchovní solí“ a slibuje, že časopis bude tedy prozatím vycházeti dále pouze jako čtvrtletník, bude se vyhýbati hranicím svaté inkvizice. Nakonec se tak nestalo a Nový život svou existenci zakončil.*“ (Marek, Soldán, 1998, s. 332)

Poslední číslo dvanáctého ročníku bylo opožděně vytištěno 14. února 1908. Později na časopis navázal měsíčník *Archa*, kterou Karel Dostál-Lutinov vydával v Prostějově od prosince 1912.

⁸ Léon Bloy - francouzský katolický spisovatel a básník

4 PŘÁTELSTVÍ MEZI KARLEM DOSTÁLEM-LUTINOVEM A JOSEFEM FLORIANEM

4.1 Vzájemná korespondence

Karel Dostál-Lutinov se seznámil s Josefem Florianem prostřednictvím Sigismunda Boušky v roce 1895. Florianovy příspěvky Bouška odeslal Dostálovi, kterému se práce zalíbily. A zareagoval na ně takto: „*Ten Florian se mi nesmírně líbí. Mnohoslibné začátky! Radostná akvizice! Samouk dle všeho, moderní samouk! Pendant k Travěncovi. Rozhodně bych vzal mohutnou Útěchu. Tak, jak jest.*“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 247) Báseň *Útěcha* byla otištěna do sborníku *Pod jedním praporem*, nebyla však otištěna v prvotním znění, ale byla pozměněna Sigismundem Bouškou. To se však nelíbilo Dostálovi, který na to reagoval slovy: „*Žes toho Floriana přepracoval, neschvaluji.*“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 247)

Po dobu pěti let není možné nalézt žádný písemný kontakt mezi Karlem Dostálem-Lutinovem a Josefem Florianem. V těchto letech se Florian věnoval překladům francouzského autora Léona Bloye. Velké množství dopisů si tyto dva pisatelé vyměnili v letech 1901-1904, poté jich však začalo ubývat, přesto však korespondování trvalo až do roku 1907. Jejich korespondence se týkala oblasti pracovní, náboženské a soukromé. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli rozdělit jejich vzájemný písemný styk na oblast věnující se pracovním, náboženským a soukromým záležitostem. Pokud se vyskytl dopis, kde se prolínala dvě témata, řadíme jej do okruhu s převažující tematikou.

4.2 Josef Florian

Josef Florian (1873-1941) byl významným překladatelem, vydavatelem a kulturním pracovníkem. Narodil se ve Staré Říši u Telče a zemřel tamtéž. Studoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. V době studií začal přispívat do sborníku *Pod jedním praporem*. Po ukončení studií byl zaměstnán jako středoškolský profesor v Náchodě. Jelikož byl velkým příznivcem francouzského katolického básníka L. Bloye a jeho tvorbě úplně propadl, vzdal se svého učitelského povolání a věnoval velkou část svého života překladům jeho děl. V roce 1902 se oženil, stal se otcem dvanácti dětí. Někteří z nich pokračovali v jeho snahách.

Ve vydavatelské práci tkví nejdůležitější smysl činnosti Josefa Floriana. Ačkoliv ho často provázely finanční problémy, vydal řadu knih a sborníků. Jeho díla zahrnují teologické, filozofické a vědecké práce. Zabýval se také krásnou literaturou, a to jak původní, tak přeloženou. „*Svémi edicemi významně přispěl k úrovni české knižní kultury, její grafické úpravy a výtvarné náplně; opíral se přitom o přední české výtvarníky a grafiky (J. Čapek, J. Benda, V.H. Brunner, J. Konůpek, F. Kysela, A. Slavíček, J. Váchal aj.). Obětavá ediční práce, samotářská výlučnost, propagátorský zápal pro náboženské a církevní tradice a ideály, sociální konzervatismus a idealizace starého řádu, odpor k měšťáctví a oficiálním konvencím se setkávaly u současníků s úctou i odporem.*“ (Opelík, Forst, Merhaut, 1985, s. 722)

Měl své vlastní vydavatelství s názvem *Stará Říše*, kde vyšlo 140 děl, 131 sborníků a 27 výtvarných spisů. Díla byla rozčleněna do mnoha edic. Prvotní edice nesla název *Studium* (1904-1912), její podstatu představují díla L. Bloye a literatura náboženská.

4.2.1 Korespondence zaměřená na literárně-pracovní záležitosti

O své existenci dává Florian vědět v květnu roku 1901, kdy zasílá Lutinovi překlady z Bloye. Zatím mezi nimi nedošlo k žádnému bližšímu kontaktu. Jejich vztah je na úrovni čistě pracovní. 7. 5. 1901 na Florianovu zásilku reaguje Lutinov následujícím dopisem:

„Vážený pane!

Děkuji Vám za Vaši zajímavou zásilku. Ještě jsem se nerozhodl, co otisknu, asi 2–3 kusy, ostatní Vám pak s díky vrátím. Na všechno nestačí místa. Více by mohl otisknout snad Rozvoj. „Životopis“ jeho otisknout nelze? Psal to Váš pan bratr? Kde je?

Se srdečným pozdravem

Lutinov“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 250)

Nejprve se zaměříme na oslovení, které zní: „*Vážený pane!*“ Již z něj můžeme usuzovat, že jejich vztah není zatím nikterak důvěrný. Postupně se situace mění a ke konci roku 1901 se poprvé objevují v korespondenci Lutinova zaslané Florianovi slova „*Milý příteli!*“, která svědčí o počínajícím přátelství mezi oběma pisateli. V roce 1902 však dochází mezi nimi k rozepři, která se promítla i do oslovení, jelikož Dostál již Floriana nazývá „*pane*“. Došlo tedy k ochladnutí jejich vzájemného vztahu. Pokud se zaměříme na oslovení z druhé strany, tedy jak Florian oslovuje Lutinova, neshledáváme v něm žádné náznaky přátelského vztahu, jelikož jej v převážné většině dopisů nazývá „*Důstojný pane.*“ Vidíme v tom však jistý projev úcty.

Dostál děkuje na začátku svého dopisu za zásilku, kterou mu Florian poslal. Jedná se o již zmíněné překlady Léona Bloye. Lutinov zatím váhá, které kusy otiskne, jelikož jich Florian poslal mnoho a všechny nemohou být otištěny. Proto mu nabízí možnost, že by některé z nich mohly vyjít v *Rozvoji*, což je časopis Katolické moderny. Dopis pokračuje slovy: „*Životopis jeho otisknout nelze?*“ Touto větou je nejspíše myšlen životopis L. Bloye. Lutinov se také v dopise ptá, kde se nachází Florianův bratr. Z dostupných materiálů, které se nacházejí v olomouckém archivu, je zjištělé, že některou korespondenci si Karel Dostál-Lutinov vyměňoval s Janem Florianem, což byl bratr Josefa Floriana.

Korespondence z 22. 5. 1901 je reakcí na předcházející list, ze kterého vyplývá, že Florian zaslal Lutinovi překlady Bloye, které však nyní žádá poslat zpět bez otištění, a velmi na Dostála naléhá. O změně jeho názoru svědčí následující dopis:

„Ctěnému panu redaktorovi Nového života!

Bůh dej, by tohle Vás zastalo před početím tisku onoho čísla Nového života, do něhož chcete otisknouti některé ukázky v mém překladu onoho Bloy. Prosím Vás pro všechno, odvrhněte naprosto kusy nadepsané: „Svítilcí pytel“, „Veřejné duše“, „Výklad obecných rčení“. Jestli jsem ještě co jiného poslal, nevím. Ale tyto rozhodně neuveřejňujte, překlad se mi nikterak nelíbí.

Vůle i snaha dobrá, avšak umění chatrné. Nejsm umělcem slova. Měl jsem si to arci předem rozvážit, avšak považte, že srdečně jako hříchu lituju své přenáhlenosti. Zařídte to, jak můžete. Jen neuveřejňujte.

Spíše onen životopis, můžete, arci nikoli pod mým jménem. Odpuště mi, jestli jsem Vám zkazil číslo. Bude-li nutno i z rámu sazbu vyhoditi, učinite tak. Škodu zaplatím hned, jen co poněkud poměry mé se zlepší.

Rovněž v tento čas odešlu list Léonu Bloy, by dal autorizaci každému jinému, kdo o ni požádá pro Čechy, poněvadž já neuveřejním ničeho.

Odpuště, prosím, ještě jednou a k zaslání zpětnému příkládám tolik ve známkách, kolik jsem sám na poště zaplatil.

Se srdečným pozdravem

Josef Florian, Stará Říše č. 69“ (Kohout, Marek,

Svozil, 2009, s. 251-252)

Florian v úvodní větě dopisu doufá, že s pomocí boží přijde list dříve, než vyjde šesté číslo *Nového života*. Žádá Lutinova, aby některé úryvky překladu v *Novém životě* neotiskl, a v žádném případě by neměl vydat tyto tři příspěvky „*Svítilcí pytel*“, „*Veřejné duše*“, „*Výklad obecných rčení*“. Nemůže si vzpomenout, zda poslal ještě další příspěvky. Z uvedeného vyplývá, jak důležitá je pro něj skutečnost, aby příspěvky nezveřejnil, jelikož dokonce dvakrát apeluje na to, aby tyto překlady nebyly otisknuty. Přestože Florian poslal Lutinovi své překlady, nyní svého jednání lituje. Z odeslaného listu usuzujeme, že Josef Florian je ve svém počínání velmi nerozhodný, nejprve svou práci zašle a poté své rozhodnutí bere zpět. Přestože vynaložil veškeré své úsilí, překlad se mu nepodařil tak, jak by si představoval. Mrzí ho, že se unáhlil ve svém jednání. Z dopisu vyplývá Florianovo svolení k otištění životopisu, ale ne pod jeho jménem.

Omlouvá se za případné zmaření tohoto čísla, pokud již byly jeho příspěvky otištěny. V případě, že číslo dosud nevyšlo, ale s odstraněním jeho příspěvků jsou spojené možné peněžní náklady, zavazuje se k jejich uhrazení, ale až po zlepšení jeho finanční situace. Zároveň s odesláním dopisu Dostálovi posílá list Léonu Bloy, aby poskytl autorské svolení jiným Čechům, kteří by měli o překlady jeho prací zájem. Z dopisu je patrné, že Florian již nic uveřejňovat nechce. Na konci dopisu se pisatel znovu omlouvá a k psaní přikládá známky v hodnotě ceny dopisu, pokud Lutinov zašle Florianovi příspěvky zpět.

Po dobu měsíce června a července nebylo možné nalézt žádnou korespondenci mezi Dostálem a Florianem. Až 3. 8. 1901 Dostál zasílá dopis Florianovi, kde se opět zabývají L. Bloyem a Dostál také naráží na jeho vrtkavé postoje. Převážná část dopisu se věnuje oblasti pracovní. Vyskytuje se zde však také otázka celibátu a poprvé se objevuje jejich odlišný názor.

„Vážený pane!

Již kolikrát chtěl jsem Vám psát, ale vždy jakási tajemná ruka mne od toho odvedla. Na Váš pokyn psal jsem panu Březinovi, aby mi o Bloyovi něco napsal, ale on mě prostě odkázal na Vás, Vy prý jej znáte nejlépe. Podivínským zdá se mi velice, jak vrtkavě rukopisy nabízíte a autorizaci zase vracíte. Podivínem – byť geniálním – zdá se mi býti též Bloy sám. Jeho výrazy jsou příliš silné, než aby mohly být pravdivé a nestranné. Český čtenář nikdy do díla jeho řádně nevnikne.

Dostal se mi též do ruky jeho úsudek o celibátu. On asi neví, že máme skutečně ženaté katolické kněze (Rusíny), sice by nemohl mluvit o 7. svátosti tak sprostě. Jak snad víte, nejsem pro ženitbu kněží, nýbrž jsem pro svěcení kněžstva až ve věku 30 let – ale tón i obsah listu Bloyova mne urazily, že by tak nízce pojímal manželství, tak smyslně. Dopsal jsem redakci Rozvoje, aby toho neotiskovala, neboť to jsou nadávky, ne důvody.

Odpusťte, že se Vás táži na Váš stav nebo zaměstnání. Před 5 roky jsem se setkal s básníkem Florianem, v Básnických obzorech. Jste to Vy? Prosím Vás, abyste mi rukopisy ponechal, bych je v příhodný čas mohl uveřejnit. Máte vlastní práce?

Se srdečnými pozdravy

Lutinov“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 252-253)

Z první věty můžeme usoudit, že Karel Dostál-Lutinov se chystal Josefu Florianovi napsat, ale pro něj ze záhadného důvodu k napsání dopisu nedošlo. Z podnětu Florianovy rady se Dostál rozhodl napsat Březinovi, aby mu sdělil informace o Bloyovi. Březina však

odpověděl, že nejlepším znalcem Bloye je právě Florian. Dostálovi se nezamlouvají Florianovy kolísavé postoje, jelikož nejprve zašle práce Bloye, kterým věnoval mnoho času, ale poté je zase žádá zpět. Je tedy zřejmé, že Dostál jeho změny v názorech nechápe. V dopise naráží také na francouzského spisovatele Bloye, který mu připadá svým talentem mimořádný, ale taktéž svým způsobem zvláštní. Dostálovi se nelíbí, že používá velice silná slova. Myslí si, že člověk české národnosti jeho dílo zcela nepochopí, což dokazují slova: „*Český čtenář nikdy do díla jeho řádně nevnikne.*“

S největší pravděpodobností si Lutinov přečetl list Léona Bloye, ve kterém vyjadřuje svůj názor k otázce celibátu⁹, ale s jeho míněním se Lutinov neztotožňuje. Dostál se dále zmiňuje o tom, že zřejmě v oblasti této problematiky není znalý, jinak by se nemohl vyjadřovat tak hrubě. Není zastáncem toho, aby se kněží ženili, ale uznává svěcení farářů v pozdějším věku, tedy až kolem třiceti let. Dotkla se ho Bloyova slova, kterými se vyjadřuje k otázkám manželství. Z tohoto důvodu se rozhodl napsat do *Rozvoje*, aby jeho list neotiskovali, jelikož jeho názory nepředstavují argumenty, ale urážky.

V závěru dopisu se Karel Dostál-Lutinov dotazuje na Florianovo povolání, není si totiž jistý, že se skutečně jedná o poetu Josefa Floriana, s kterým se seznámil již před pěti lety. Přestože si spolu vyměnili již několik dopisů, Dostál si není jistý jeho osobností, což je velice zvláštní. Důvodem může být jeho vytíženost v profesní oblasti a také fakt, že jejich vzájemný vztah není ještě tak důvěrný. Žádá také Floriana, aby mu ponechal rukopisy, jelikož by je chtěl ve vhodný čas otisknout. Poslední věta zní: „*Máte vlastní práce?*“ Z této věty je možné vyčíst Dostálův zájem o jeho díla.

V korespondenci z 31. 10. 1901 žádá opět Josef Florian Dostála o zaslání jeho přeložených textů, kterých se dožadoval již v květnu. Od jeho požadavku uběhla velmi dlouhá doba, přesto se jich však zatím Florian nedočkal. Proto na Lutinova naléhá, což je vidět v následujícím dopise:

„Důstojnému panu Dostálu-Lutinovu!

Prosím vás, pošlete mi ty překlady z Bloy.

Vždyť vy nemáte ani tušení o tom, co jest to psát se zmrzlými prsty, až péro z ruky padá, se zapálenýma očima, v nedostatku světla, papíru, všeho, a ustavičně ohrožen býti nesčíslnými jinými bédami. Musel bych to znova opisovati, kdybyste zůstal tak nemilosrdný a v oplátku na

⁹ celibát – bezženství, svobodný stav

mou „vrtkavost“ rukopis přenáhleně vydaný podržel a snad i hodlal tisknouti. (Tisknouti není možno, k čemu vám tedy jest?)

Na vás často vzpomínající

Josef Florian

P. S. Zároveň prosím vás, možno-li vám to bez přílišné újmy, vraťte mi také ty zaslané poštovní známky. Mám odpraviti mnoho dopisů – i vám mám mnoho říci na vaše psaní – a není možno pro nedostatek poštovních známek.“ (Státní okresní archiv Olomouc)

Poprvé můžeme zaregistrovat Florianovu špatnou finanční situaci. Stěžuje si na těžké životní podmínky, které představuje zima, nedostatek světla i papíru. Jeho život provázejí také další různé životní útrapy. Svým popisem životních podmínek se snaží naléhat na Dostála, a zapůsobit tak na jeho lidskou stránku, aby byly jeho rukopisy co nejdříve vráceny, jelikož za těchto okolností by bylo pro Floriana velmi obtížné znovu je opisovat. Je tedy očividné, že jeho překlady jsou pro něj velice důležité a nejráději by je měl již ve svých rukách.

Reaguje také na svou „vrtkavost“, kterou vlastně potvrzuje Dostálova slova. Lutinov se totiž již v předchozí korespondenci k jeho vrtkavým postojům vyjádřil. Dopis zakončuje slovy: „*Na vás často vzpomínající.*“ Z této věty plyne, že Florian má Lutinova mnohdy ve svých myšlenkách.

V posledních slovech pisatel prosí, je-li to možné a nezpůsobí tím žádné škody, aby mu Dostál poslal zpět poštovní známky, které mu zaslal. Sděluje mu, že má odesílat velké množství psaní a i jemu samotnému chce odpovědět.

Lutinov odpovídá Florianovi velmi brzy, již dva dny poté, tedy 2. 11. 1901:

„Panu Josefu Florianovi

K. Dostál Lutinov

Těžce se loučím s těmi zajímavými rukopisy, ale nechci Vás týrat. Posílám Vám darem Bilkův Otčenáš a přikládám 20 K jako zálohu honoráře za práce, které si od Vás vyprošuji. Na dopisy Vaše se velmi těším.

S pozdravem Vám oddaný +

Kdybyste mi poměry své vypsál a uvolil se k pravidelné literární činnosti, mohl bych Vám opatřit pravidelný měsíční důchod. Pište mi, zda zásilka došla.“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 254)

Karel Dostál-Lutinov oznamuje Florianovi, že jeho rukopisy jsou pro něj pozoruhodné a obtížně se mu vydávají z rukou, ale respektuje jeho přání. Názor na tyto rukopisy se u obou liší, poněvadž Florian má na své práce jiný náhled. Všimněme si, že jejich korespondence se stále vrací k Florianovým překladům z Bloye. V druhé větě píše: „*Posílám Vám darem Bílkův Otčenáš.*“ Otčenáš je „*soubor 23 uměleckých listů Fr. Bílka s úvodním slovem Otokara Březiny.*“ (Kohout, Marek a Svozil, 2009, s. 254) Tento Otčenáš mu daruje. S největší pravděpodobností se Lutinov zamyslel nad tíživou situací, která Floriana postihla, a proto se rozhodl poslat mu také peněžní obnos: „*Přikládám 20 K jako zálohu honoráře za práce, které si od Vás vyprošuji.*“ Tato částka by měla být zálohou za jeho práce, které od něj vyžaduje. Pokud se však nad tím hlouběji zamyslíme, vidíme jistou důvěru ze strany Lutinova, který věří Florianovi natolik, že je mu předem ochotný poslat peníze.

Závěrem dopisu se loučí slovy: „*S pozdravem Vám oddaný +.*“ Z tohoto pozdravu lze usoudit, že si Lutinov Floriana dosti považuje. Z posledních dvou vět je patrné, že se Dostál zajímá o nouzi, ve které se Florian nachází. Je zřejmé, že by mu rád zajistil pravidelný příjem, aby se tak zlepšila jeho finanční situace.

Lutinov píše Florianovi z Nového Jičína 23. 11. 1901. Dává mu najevo zájem o jejich soustavnou spolupráci a chtěl by ho i nadále podporovat v jeho tvorbě:

„*Milý příteli!*

Rozumí se, že těch 20 K milerád ponechávám Vám k použití zcela volnému, aniž byste za ně co žádal, a jsem ochoten dle možnosti i dále Vaše dílo podporovat. Neznám ho sic, ale předpokládám, že bude dobré. Bylo by dobře, kdybyste mi plán svůj nastínil dříve, než se sejdeme, mohl bych snad pak navrhnout lidi ke schůzce vhodné. Znáte dobře pány, které navrhuje? Zdá se mi, že nikoliv, já je znám.

Všiml jste si v Novém životě návrhu na založení velehradského Řádu? Co o tom myslíte? Nesouvisí to s Vaším plánem? Kéž by dal Bůh! O laskavou Vaši odpověď prosí váš oddaný

Lutinov

Pište brzo! Jak se daří panu Březinovi?“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 266-267)

Z korespondence usuzujeme, že Dostál má zájem pomáhat Florianovi v jeho tvorbě. Věří v jeho nadání, přestože jeho dílo zatím neviděl a nic o něm neví. Dokazuje to tato věta: „*Neznám ho sic, ale předpokládám, že bude dobré.*“ V předcházejícím velmi rozsáhlém

dopise, který zde neuvádíme, navrhuje Florian Dostálovi osobní setkání a ptá se na jeho názor. Florian by k tomu setkání ještě přizval Vychodila Rajhradského¹⁰ a Stojana Říšského¹¹.

Tento dopis je mj. reakcí na první střetnutí mezi nimi, ke kterému s největší pravděpodobností zatím nedošlo, přestože si dopisují již od května roku 1901. Lutinov by se nejspíše rád s Florianem také sešel, ale chtěl by vědět o schůzce předem. Dostál mu dále píše, že by doporučil lidi, které by bylo vhodné ještě ke schůzce přizvat. Ptá se, jestli muže, které na schůzku Florian chce pozvat, dobře zná. Je zapotřebí zamyslet se nad následujícími větami: *Znáte dobře pány, které navrhuje? Zdá se mi, že nikoliv, já je znám.* Můžeme tedy vyvodit závěr, že tito lidé se Lutinovi velmi nezamlouvají a podivuje se nad tím, že má Florian v úmyslu je ke schůzce přizvat.

V závěru dopisu se Dostál-Lutinov táže Floriana, co si myslí o plánu založení Velehradského Řádu. „*Ve dvojčísle Nového života 8-9 (srpen-září, 6, 1901, s. 249) v rubrice Forum pod nadpisem „Velká idea“ píše Dostál, jak jubilejní velehradské slavnosti r. 1885 inspirovaly myšlenku založení slovanského řádu, který by převzal Velehrad a šířil cyrilometodějskou ideu. Pro založení řádu se počítalo s Josefem Vykydalem, farářem velehradským, ale jeho nemoc a politické poměry myšlenku pohřbily.*“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 267)

Z následujících dopisů, které si oba korespondenti vyměnili, vyplývá, že v důsledku Lutinova nedostatku času k osobnímu setkání nedošlo. Probíhající korespondence během roku 1902 ukazuje na Florianovo přijetí administrace *Nového života* a redigování jihočeských novin. Avšak s touto prací není Florian spokojen, dokonce noviny uráží a označuje je jako „*pitomé noviny Kravařska.*“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 288) Na základě vzniklé situace se Lutinov rozhodl oprostít ho od této pro něj nepříjemné povinnosti a světit ji někomu druhému. Administraci v *Novém životě* se Florian věnoval nadále.

Později se v pracovní oblasti věnují vydání knihy *Nevděčný žebrák* od L. Bloye. Zabývají se také obrazy Felixe Jeneweina¹². Jeho malbu nazvanou *Dolorosa* zaslal Florian Bloyovi s otázkou, zda může být vhodná pro věřící křesťany. Jeneweinova kresba přijde Bloyovi velmi zdařilá a rád by si ji ponechal. Jeho záměrem je napsat o ní článek, ale rád by zjistit více informací o Jeneweinovi a jeho vytvořeném díle, jelikož neví, zda správně

¹⁰ Pavel Julius Vychodil – katolický kněz, spisovatel, překladatel Aristotela

¹¹ Antonín Cyril Stojan – olomoucký arcibiskup, říšský a zemský poslanec

¹² Felix Jenewein - český malíř a ilustrátor, autor souboru obrazů nazvaných *Mor*

pochopil jeho význam. Florian prosí Lutinova, aby se zatím nijak nezmiňoval o posudku týkající se této malby. Lutinov však i přes svou snahu nevydržel a v *Novém životě* se zmínil o kladném názoru Bloye na tento obraz a o jeho chystajícím se článku. Docházíme k závěru, že se Lutinov nezachoval čestně, jelikož jej Florian prosil, aby se zatím k této tématice nevyjadřoval, přesto tak učinil. Florian později píše Lutinovi o prozatím nevyšlém článku, jelikož nechápe, proč stále nevyšel. Článek byl nakonec otištěn místo v srpnu až v září. Díky němu se výrazně zvýšil počet zájemců o prodej obrazu. Jejich spolupráce tedy pomohla prospěšné věci, ve smyslu pomoci Felixi Jeneweinovi s prodáním jeho obrazů.

Na začátku roku 1904 zvažuje Florian ukončení spolupráce s *Novým životem*, což zarmoutilo některé společné přátele Floriana a Dostála. Právě z tohoto důvodu byl na Floriana učiněn mírný nátlak, aby časopis neopouštěl, což je zřejmé z další korespondence:

„Důstojný pane!

Vyjímám z dopisu Vašeho přítele¹³: „Proti Vašemu způsobu vydavatelskému nic nenamítám, ale míním, že byste neměl opouštět Nový život a aspoň něčím jej oživovat, kdyby Vás to stálo i sebezpřemáhání. Bylo by tam kolbiště, více by se to rozlehlo. Zatím jsem slyšel, že s tím nic nechcete mít...“ Tak mi píše horlivý čtenář Našeho života.

Ti lidé neví, že já pranicím v tomto ohledu vinen nejsem a právě tak jako oni pochopiti nemohu, proč Leon Bloy jest z Nového života vystrčen.

Mor zase nedošel. Už nebudu zlořečiti. Klidně, bolestně, lítostivě konstatuji.

Mor zase nepřišel.

S pozdravem Josef Florian“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 320)

Nejmenovaný Dostálův přítel a příznivec *Nového života* Florianovi doporučuje, ať se úplně s časopisem nerozchází a někdy alespoň něčím přispěje, i kdyby měl pracovat proti své vůli. Florian působil jako člověk útočný, jeho reakce a chování však podle tohoto čtenáře dodávaly časopisu určitou jiskru. Z další věty zjišťujeme, že Florian si myslel, že Bloy byl z časopisu „vystrčen.“ *„Neodpovídá pravdě, že L. Bloy byl z Nového života vystrčen. Na obálkách č. 5, 8-9 a 10 devátého ročníku 1904 je upozornění, že spisy L. Bloy vydává Josef Florian. Na s. 306-308 je Florianův překlad z Arnošta Hella: „Časovosti.“ Jistě by byl otištěn i překlad z Bloy.“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 320)*

¹³ z dostupných zdrojů se nepodařilo zjistit, kdo je autorem dopisu

V poslední části dopisu píše: „*Mor zase nepřišel,*“ čímž myslí soubor obrazů od Felixe Jeneweina a je zřejmé, že mu na nich velmi záleží.

V roce 1904 nabízí Dostál Florianovi spolupráci v nově vzniklém časopise *Eva*¹⁴. O tom pojednává vyňatá věta z dopisu: „*Byl bych rád, kdybyste přispíval do Evy.*“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 325) K tomu se však v další korespondenci již Florian nevyjádřil, což svědčí o Florianově nezájmu a jeho větším příklonu ke spolupráci s Jakubem Demlem. Stále však občasně přispívá do *Nového života*. Od roku 1905 vzájemné korespondence mezi oběma pisateli postupně ubývá. Lutinov stále vydává svůj časopis a na podzim roku 1905 je v něm uveřejněn poslední příspěvek Josefa Floriana.

4.2.2 Soukromá korespondence

Korespondence se orientovala na osobní problémy zejména Josefa Floriana. Po roce jejich dopisování si Florian začal stěžovat na svou finanční krizi. Usuzujeme tedy, že již Dostála poznal natolik, že se mu svěřil se svým trápením a vnímal ho jako člověka, který mu bude ochotný pomoci.

„Důstojný pane!

Jedině vám jsem uvěřil ze všech, kteří jste mi poslali zpět ony poukázky pro Leona Bloy. A proto tady jsem zase. Jest zle, jest příliš zle, na všechny strany zle, jemu i mně. Bez dlouhých řečí proto prosím vás, půjčte mi na tento rukopis – (jest to většina knihy, již bych dopsal hned a vám zaslal, jakmile si budu moci pořídit papír) – kolik možno půjčiti. Ba dovoluji vám tentokrát po dohodnutí s vydavatelem (Edmond Deman, éditeur, 86 rue de la Montagne, Bruxelles) libovolně tisknouti. Budete-li mu psáti, podotkněte, že Leon Bloy překladateli dovolil s dílem jeho naložiti dle vlastní rozvahy.

Aspoň co bych si pořídil kloudnější kabát a splatil trochu dluhů!!!

Prosím vás, věřte mi, že není v tom ni krapet šarlatánství, a že mám skutečně něco provést, až Bůh ráčí příhodnou dobu seslati.

A rovněž uznáte, že za úmornou práci zasluhuju přece trošku mzdy. Otázka jest: kdo má platiti? Ale to ví jedině nebe. Jste napaden ted' vy a doufám pevně, že atentátu neodoláte.

V důvěře

Josef Florian

¹⁴ Eva - jedná se o měsíčník pro vzdělání českých žen a dívek, který Dostál vydával

P.S. – O první polovici desítky zaslané sám jste mne připravil tím, že jste nepřijel. Za druhou jsem koupil papíru – doslovně! A tak byl jsem hotov.

Prosba jiná: Nevěděl byste, důstojný pane, něco pro mne ať kdekoliv, co bych s dobrým svědomím mohl konati? I službu domovníka, vrátného (klášteru!) hlídače atd. bych s velkým poděkováním přijal. Jen trošku toho žrádylka!!“ (Státní okresní archiv Olomouc)

V dopise z 6. 3. 1902 žádá Florian Dostála o finanční pomoc. Několikrát zdůrazňuje „*jest zle, jest příliš zle, na všechny strany zle, jemu i mně.*“ Po přečtení předešlé korespondence jsme zjistili, že se v tíživé situaci ocitá nejen Florian, ale i Leon Bloy. Žádá o půjčku, kterou by využil na vydání rukopisu. Jedná se o „*rukopis Florianova překladu Bloyovy knihy Nevděčný žebrák (Le mendiant ingrat), vydané r. 1898. Překlad nakonec vydal sám Florian r. 1910.*“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 272) Zmiňuje se o tom, že z půjčených peněz by si také pořídil lepší ošacení a splatil dluhy. Florian se tedy dostal do velmi vážné situace, která ho přivedla do dluhů. Snaží se Lutinovi vysvětlit, aby v půjčení peněz neviděl žádné podvody. V dubnu téhož roku se Florian oženil s Františkou Stehlíkovou. Je tedy možné, že právě z tohoto důvodu na Lutinova naléhá, jelikož se blíží jeho svatba a s ní spojené větší výdaje a bude muset živit nejen sebe, ale i svou nastávající ženu. Přestože žádá Lutinova o pomoc a měl by se snažit být vděčný, vyčítá Lutinovi jeho nedostavení se na schůzku, a tím ztrátu části peněz, které však Florianovi poskytl právě Lutinov. Po této výtce přichází ještě další žádost týkající se práce.

Převážná část dopisu popisuje jeho těžkou životní situaci. Z korespondence vyplývá, že Florian považuje Lutinova za osobu sobě blízkou a svěřuje se mu se svými osobními problémy. Na druhou stranu je však velice zvláštní jeho nezájem o Dostálovu osobu, jelikož se nikdy neptá, jak se mu v životě daří. Lze tedy usoudit, že Florian myslel spíše sám na sebe. To se ale nedá říci o Karlu Dostálu-Lutinovi, který sice byl člověkem uzavřeným, pokud si však někoho připustil blíže k srdci, stál vždy při něm jak v dobrém, tak i ve zlém. Zájem Dostála o Floriana a jeho další osud dokazuje následující dopis:

„Milý příteli!

Současně vám posílám poštovní spořitelnou 100 K, které vás dojdou asi zítra. Obráťte se na mne ve všem jako na bratra s důvěrou. Doufám, že Vám nějaké příhodné místo v Brně vyhledám. Pošlu vám kabát po otci, zda byste ho snad po domě aspoň užít mohl. Doufám, že to přijmete ode mne bratrsky. P. Šup myslí, že byste měl sepsat své Dějinné epos či Kalendář

světa. *Pusťte se do toho! Až Vám dojdou peníze, pište zase! Já si snadněji k nim pomohu než Vy.*

Váš upřímně oddaný

Lutinov“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 273)

Hned v úvodu dopisu se Lutinov zmiňuje o částce sto korun, kterou Florianovi zasílá za práce, které byly otištěné v *Novém životě* v roce 1902. V dnešní době se jedná o velmi nízkou částku. Pokud se však vrátíme do doby, před více než sto lety, pro představu si Florian mohl za tento obnos koupit přibližně 900 litrů mléka nebo 50 kilo másla. Dnes je zapotřebí k zakoupení takového množství mléka přibližně částka 13 500. Tento honorář byl téměř stejný jako měsíční plat okresního zvěrolékaře.

Můžeme si všimnout, že tento dopis je ukázkou opravdového přátelství, zvláště ze strany Lutinova, jenž se o Floriana velmi zajímá a kladně se staví k jeho složité situaci. Svědčí také o charakterových vlastnostech Lutinova, který zasílá Florianovi kabát jeho otce, který zemřel v roce 1901. Snaží se mu také pomoci při hledání zaměstnání. Vnímá Floriana jako svého blízkého, jelikož jej dokonce dvakrát v dopise označuje jako svého bratra. Ujišťuje ho, že mu i nadále bude v jeho situaci pomáhat, protože má lepší podmínky k opatření financí.

Florianova situace se stále nelepší. Lutinov se snaží pomáhat ze všech sil najít Florianovi stálé zaměstnání. Všechny pokusy jsou bohužel neúspěšné a z tohoto důvodu se rozhodl nabídnout mu administraci *Nového života*. 30. 6. 1902 na tuto nabídku reaguje Florian následujícím dopisem:

„Důstojnému pánu, panu Dostálu-Lutinovi!

Jest to se mnou takové, že třeba zkusiti vše. Administraci rozhodně. Co se týká onoho „plátku“ uvidíme. Nebyla by to přece tak zhoubná prostituce jako ve škole.

Jen prosím o laskavou odpověď okamžitou, možno-li, zda bych se mohl ihned vydati na cestu.

Co se týká bytu, děkuju za ochotu Vaši, avšak o to vůbec nemějte starostí.

Rovněž nábytek stranou.

Doufaje v brzké shledání pozdravuju vás srdečně

Josef Florian“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 285)

Z této korespondence vyvozujeme, že Florian má zájem práci v administraci přijmout. Lutinov nabízí Florianovi také redigování Kravařska. Jedná se o jihočeské noviny, ty však nazývá Florian jen jakýmsi „plátkem“ a váhá nad touto pracovní nabídkou. Tvrdí však, že by se pravděpodobně jednalo o lepší pracovní pozici než profesorské působení v Náchodě. Z další věty pocítujeme jeho radost ze stálého zaměstnání, neboť sděluje adresátovi, že by se nejraději co nejdříve vypravil na cestu. Lutinov mu také nabízí možnost zajištění ubytování, to však Florian odmítá. Přátelský vztah a vzájemná spolupráce pokračovala do září roku 1902.

4.2.3 Korespondence zaměřená na náboženské otázky

V roce 1902 se objevila první vážná rozeprá mezi oběma přáteli. Došlo k ní na základě textu uveřejněného v *Novém životě* v říjnu roku 1902. Zde vyšel anonymní článek pojednávající o *Katolické moderně*. V tomto textu, jehož autorem je s největší pravděpodobností Karel Dostál-Lutinov, zařadil Arnošta Hella a Leona Bloye do Katolické moderny v Evropě. Vyjádření se hluboce dotklo Josefa Floriana, který s jeho názorem nesouhlasil. Svůj nesouhlas chtěl vyjádřit v prohlášení a z toho důvodu napsal redakci *Nového života* dopis a žádal o zveřejnění oznámení, ve kterém chtěl vysvětlit, že se nedá nijak dokázat, že by tito francouzští básníci zastávali stejný názor jako katoličtí modernisté. Jenže Karel Dostál-Lutinov prohlášení neotiskl. Nakonec došlo k otištění v *Moderní revue*. Po tomto sporu odešel Florian z Nového Jičína a přestěhoval se do Hladova, kde žil jeho bratr. K otištění tohoto sdělení došlo v *Moderní revue* na začátku roku 1903, nejspíše si jej Karel Dostál-Lutinov přečetl a 10. 1. 1903 napsal Florianovi dopis:

„Pan Josef Florian ve Staré Říši

Divíte se asi, že Vám tak dlouho neposílám oznámené věci. Stalo se to dílem pro velký nával prací, dílem proto, že jsem se pustil do věci Bloyových. Račte mi tedy ještě laskavě čásek posečkat. Posílám Vám Madonu jenom jedinou, pro vás, jelikož se obávám, že by p. Bloy dílo od „sektářů“ a „Jidášů“ vydané nějak zneuctil.

Vaše rána v Moderní revui byla výtečně mířena a zasáhla mne právě do srdce, hluboko tak, že jsem se po celou noc v bolestech svíjel. Žádná rána mne dosud tak nepálila, jako tato z Vaší ruky.

Nemohl jste pro její umírnění napsat tam také, že jsem já Vám osobně vysvětlil, proč Bloya pokládáme za katolického modernistu?

Kristu Pánu žoldnéři podali žluči a octa s myrhou, aby tolik netrpěl, Vy však Jste mne ukřižoval beze všeho. V ruce nevěřících Jste mne vydal.

Tázal jsem se Vás několikrát, v čem je Katolická moderna kacířskou sektou, ale Vy Jste mi nikdy otevřeně neodpověděl. Privil jsem Vám, že Jste si utvořil Svůj zvláštní vymyšlený obraz z Katolické moderny, a do toho bijete.

Prohlásit, či zásady pokládám za své, je naším právem a nikoho jiného!

Dokonce ne toho, kdo prohlašuje, že nás nezná. Ani Vy, ani pan Bloy nejste kompetentní, katolické kněze z katolické církve vylučovat. Ač mi srdce krvácí, odpouštím Vám upřímně oddaný

K. D. Lutinov“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 296)

Místo, kam Karel Dostál-Lutinov posílá dopis, svědčí o tom, že Josef Florian již opustil Nový Jičín. Lutinov se nejprve zabývá pracovními záležitostmi. Později přechází na téma konfliktu, ke kterému mezi nimi došlo. Lutinov tuto vzniklou situaci vnímal jako velké ublížení. Nejspíše nevěřil, že by byl Florian schopný ho tímto způsobem takto ranit. Vyčítá mu, že žádná křivda v životě ho nezasáhla jako tato.

Jak z textu vyplývá, Dostál vysvětloval Florianovi, proč považují Bloye za katolického modernistu, o tom se však Florian v *Moderní revue* nezmínil. Tento fakt rovněž podpořil jeho zklamání. Po přečtení druhé části dopisu docházíme k názoru, že častokrát v dopisech řešili různé problémy, ale nedokázali si vyjasnit odlišné názory na některá témata týkající se křesťanské víry a tento fakt poté vedl k vážné rozepři. Florian označoval Katolickou modernu za kacířskou sektu. Lutinov se zmiňuje, že se několikrát Floriana tázal, jaký má k tomu důvod, nikdy mu ho však Florian nesdělil. Měli velmi rozlišné názory na Katolickou modernu, proto se nikdy nemohli shodnout. Lutinov byl člověk, který chtěl určité změny v církvi, na rozdíl však od Floriana, který byl člověk konzervativní a transformaci neuznával. Můžeme říci, že toto přátelství fungovalo jen do té doby, než se dotklo otázky víry.

Přestože jejich důvěrný vztah byl narušen, jejich korespondence pokračovala. Je zřejmé, že se Lutinov stále o Floriana zajímá, ne jednou se ptá, jak se mu daří, na tyto otázky však Florian nereaguje. V jejich korespondenci se objevují narážky ze strany Floriana na Katolickou modernu. Navrhuje mu, aby se spíše než Katolické moderně věnoval svému kněžskému povolání, což dokazuje následující věta dopisu: „*Vážně, křesťansky Vám radím, ponechte zmetka Katolické moderny jeho osudu a znovuzrodte se k tomu, k čemu Pán Vás*

povolal a hledte přirozenost Karla Dostála povznést k neandělské důstojnosti svého stavu.“
(Státní okresní archiv Olomouc)

Zanedlouho na to Josef Florian začal publikovat sborníky *Studia*, kde spolupracoval s Jakubem Demlem a výrazně útočili proti Katolické moderně. Lutinov se však nebránil stejným způsobem, ba naopak edici *Studia* doporučoval čtenářům. Přestože Florian napadal Katolickou modernu, je udivující, že zpočátku roku 1907 žádal Lutinova, aby mu otiskl román *Chudá žena* od L. Bloye.

Poslední dopis mezi nimi napsaný ukazuje na ukončení vzájemného vztahu.

„Příteli Boží!

Rádi bychom vykonali jakékoliv pokání, jen kdyby někdo uložil. Ale myslím, že je všechno marné, neboť otcové nestojí o naše pokání. O jiné věci tu běží! Ty dva stíny ze Soluně stojí mezi námi. Vaše i naše hrozny jsou příliš kyselé!

Pokoj Vám!

Nový život Prostějov“ (Kohout, Marek, Svozil, 2009, s. 332)

V posledním dopise Lutinov píše, že i kdyby oba projevili lítost nad svým chováním, vše je zbytečné, jelikož v otázkách víry se nikdy neshodnou. *„Ty dva stíny ze Soluně stojí mezi námi.“* S největší pravděpodobností se vyjadřuje k Cyrilovi a Metodějovi, kteří pocházeli ze Soluně. Přišli k nám v 9. století a hlásali křesťanství. Stínem je myšlen odlišný pohled na jejich otázku křesťanství. V další větě, která zní: *„Vaše i naše hrozny jsou příliš kyselé,“* slovem *„naše“* Lutinov nejspíše myslí sebe a Katolickou modernu. Závěrečným rozloučením *„pokoj Vám“* přeje Florianovi vnitřní klid a zároveň tato dvě slova značí konec jejich vzájemného vztahu. Již se nepodepisuje svým příjmením, ale názvem časopisu *Nový život*.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se ve třech kapitolách snažila podat celkový obraz jak na život a tvorbu Karla Dostála-Lutinova, tak i na jeho působení v Katolické moderně a práci v redakci *Nového života*. Přestože jeho život nebyl nikterak dlouhý, byl ve svých činnostech velice plodný. Byl člověkem pracovitým a všestranně nadaným. Byl básníkem, novinářem a také překladatelem. Překládal z německého a latinského jazyka. Ovládal také hru na hudební nástroje, uměl hrát na violu a housle.

První kapitola, týkající se Katolické moderny, se mi zdála nejsložitější. Na základě prostudování odborné literatury jsem zjistila, že Karel Dostál-Lutinov chtěl reformovat církev, většina myšlenek se mu však nepodařila uskutečnit, jelikož často narážel na představitele církve, kteří se s jeho názory neztotožňovali.

Velmi zajímavý mi přišel Dostálův život. Byl člověkem, který měl velké množství obdivovatelů, ale i odpůrců. Jedním z důvodů byl fakt, že se angažoval v politice. Životem jej provázely různé aféry. Známa je tzv. Judova aféra, kterou jsem ve své práci zmínila. Stejně jako v otázce názorů na jeho osobnost různily se i náhledy na jeho tvůrčí činnost.

Ve třetí kapitole jsem se zabývala Dostálovým časopisem, který nese název *Nový život*. Právě Karel Dostál-Lutinov byl největším přispěvatelem. Většina jeho příspěvků byla anonymních nebo pod pseudonymem Karel Skřivan. Časopis *Nový život* vznikl hlavně proto, aby na jeho stránkách byla šířena a prezentována díla našich i světových autorů. Přestože vydával ještě další časopisy, stal se nejvýznamnějším právě *Nový život*, který byl také současně nejdéle vycházejícím.

Nejvíce času jsem věnovala vztahu Karla Dostála-Lutinova a Josefa Floriana. Čerpala jsem většinou z knihy *Korespondence Katolické moderny*, kde je otištěno 91 dopisů. Některé dopisy se mi podařily najít ve Státním archivu v Olomouci, kde je však uložena jen jejich část, tedy konkrétně jen některé dopisy Floriana určené Dostálovi. Prostudování jejich korespondence byla práce velmi zajímavá. Nejvíce si spolu korespondovali v letech 1901-1902. Na základě těchto listů se mi podařilo více rozkrýt jejich povahové vlastnosti. Karel Dostál-Lutinov a Josef Florian si spolu začali dopisovat v roce 1901. Jejich spolupráce se týkala hlavně Florianova přispívání do *Nového života*. Jako dobrý přítel se Dostál ukázal v době, kdy byl Florian v těžké životní situaci. Dostál se mu snažil najít práci, nakonec mu nabídl administraci v *Novém životě* a redigování *Kravařska*. Florianovo redigování těchto

novin však trvalo jen krátký čas, jelikož se Florianovi práce velmi nezamlouvala. Dostál se proto rozhodl tímto úkolem pověřit někoho jiného. K vážné rozepři u nich došlo z důvodu rozlišného nazírání na Katolickou modernu, kterou Florian urážel. Jejich korespondence pokračovala i po této roztržce. Nyní však byla na úplně jiné úrovni, a to výhradně pracovní. Florian se již nesevřoval Dostálovi se svými osobními problémy a později se přiklonil ke spolupráci s Jakubem Demlem. Přestože Florian neměl hezkého slova na Katolickou modernu, což se samozřejmě Dostála dotýkalo, žádal ještě v roce 1907, aby Dostál vydal román Bloye. Jejich korespondence končí Dostálovým dopisem adresovaným Florianovi, kde mu píše, že jejich odlišné názory na křesťanství stojí mezi nimi a nikdy se v této otázce nemohou shodnout.

V závěru bych ráda odpověděla na otázky, které jsem si v úvodu své práce kladla. Podle mého názoru Karel Dostál-Lutinov a Josef Florian byli skutečnými přáteli. Toto přátelství však trvalo jen po velice krátkou dobu. Později se jednalo už jen o vztah čistě pracovní. Přátelství však bylo upřímnější a hlubší ze strany Dostála k Florianovi. Z korespondence bylo zřejmé, že Dostál Florianovi několikrát pomohl z jeho tíživé situace. Jedním z důvodů může být skutečnost, že sám prožil dětství v chudobě a uměl se vžít do pocitu druhých lidí. Na druhou otázku mohu odpovědět, že hlavním důvodem byl zcela odlišný názor na otázky křesťanství, který vedl k ukončení jejich přátelského vztahu.

Má práce pro mě byla určitě velkým přínosem. Jsem ráda, že jsem se tímto tématem zabývala. Dozvěděla jsem se spoustu zajímavých informací a cíl své práce považuji za splněný.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BALAJKA, Bohuš, SOLDÁN, Ladislav a CHAROUS, Emil. *Přehledné dějiny literatury. II, Dějiny české literatury od konce 19. století do r. 1945 s přehledem vývojových tendencí světové literatury*. 4. vyd. Praha: Fortuna, 2001. 198 s. ISBN 80-7168-781-2.

BATŮŠEK, Stanislav. *Katolická moderna: Karel Dostál-Lutinov a jeho přátelé a spolupracovníci*. 1. vyd. Třebíč: Arca JiMfa, 1996. 226 s. ISBN 80-85766-82-5.

BATŮŠEK, Stanislav, ed. *Přátelství básníků: vzájemná korespondence Karla Dostála-Lutinova s Juliem Zeyerem a Otokarem Březinou*. 1. vyd. Brno: Host, 1997. 235 s. ISBN 80-86055-19-1.

BAŤHA, František. *Sigismund Bouška 1867-1942: [Lit. pozůstalost]*. Praha, 1968.

BOUŠKA, Sigismund Ludvík et al. *Jsem disgustován--*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. 725 s. ISBN 80-86200-68-X.

BUKOVÁ, Eva, Jaromír KUBÍČEK a Miloš PAPIŘNÍK. *Nový život: 1896-1907*. 1. vyd. Brno: Moravská zemská knihovna, 2009. 115 s. ISBN 978-80-7051-184-8.

FILIP, Aleš a MUSIL, Roman, ed. *Neklidem k Bohu: náboženské výtvarné umění v Čechách a na Moravě v letech 1870-1914: [Muzeum umění Olomouc, Arcidiecézní muzeum, 19. října - 30. prosince 2006: Západočeská galerie v Plzni, Výstavní síň "13", leden - březen 2007]*. 1. vyd. Praha: Arbor vitae ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc a Západočeskou galerií v Plzni, 2006. 330 s. ISBN 80-86300-58-7.

FILIP, Aleš a MUSIL, Roman, ed. *Zajatci hvězd a snů: katolická moderna a její časopis Nový život (1896-1907): výstava v Moravské galerii v Brně, 11.5-13.8.2000*. 1. vyd. Praha: Argo, 2000. 458 s. ISBN 80-7027-101-9.

KOHOUT, Štěpán, Pavel MAREK a Oldřich SVOZIL. *Korespondence Katolické moderny: dopisy Beneše Metoda Kuldy, Julia Zeyera, Josefa Floriana a Karla Dostála-Lutinova z let 1894-1907*. 1. vyd. Rosice: Gloria, 2009. 333 s. ISBN 978-80-86760-48-3.

KOHOUT, Štěpán, Pavel MAREK a Oldřich SVOZIL. *Korespondence Katolické moderny: dopisy Františka Bílka a Karla Dostála-Lutinova z let 1896-1923*. 1. vyd. Rosice: Gloria, 2007. 255 s. ISBN 978-80-86760-41-4.

- KUNC, Jaroslav. *Slovník soudobých českých spisovatelů: Krásné písemnictví v letech 1918-45. I. 1. vyd.* Praha, 1945. 559 s.
- MAREK, Pavel. *Česká katolická moderna: Prostějov, 10.11.1998: sborník z konference.* Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. 115 s. ISBN 80-86276-04-X.
- MAREK, Pavel. *Český katolicismus 1890-1914: kapitoly z dějin českého katolického tábora na přelomu 19. a 20. století.* 1. vyd. Rosice: Gloria, 2003. 649 s. ISBN 80-86200-76-0.
- MAREK, Pavel. *O Josefu Florianovi: výběrová bibliografie.* 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 23 s. ISBN 978-80-244-3910-5.
- MAREK, Pavel a SOLDÁN, Ladislav. *Karel Dostál-Lutinov bez mýtů, předsudků a iluzí: nástin života a díla vůdčí osobnosti českého katolického modernismu.* 1. vyd. Třebíč: Arca JiMfa, 1998. 471 s. ISBN 80-7221-021-1.
- NOVÁK, Jan Václav. *Přehledné dějiny literatury české od nejstarších dob až po naše dny.* 5. vyd. Brno: Atlantis, 1995. 1804 s. ISBN 80-7108-105-1.
- OPELÍK, Jiří, Vladimír FORST a Luboš MERHAUT. *Lexikon české literatury: osobnosti, díla, instituce.* Praha: Academia, 1985. ISBN 80-200-0345-2.
- PUTNA, Martin C. *Česká katolická literatura v evropském kontextu: 1848-1918.* 1. vyd. Praha: Torst, 1998. 801 s. ISBN 80-7215-059-6.
- SOLDÁN, Ladislav. *Karel Dostál-Lutinov a Nový život: dva sloupy katolické moderny.* 1. vyd. Rosice u Brna: Gloria, 2000. 105 s. ISBN 80-86200-29-9.
- STEINBERG GUZMÁN, Delia. *Charakter podle hvězd.* Praha: Kulturní asociace Nová Akropolis, 2006. 31 s. Fénix. ISBN 80-86038-26-2.
- Střední Morava: kulturně historická revue.* Olomouc: Memoria, 1997. ISSN 1211 - 7889.
- Štafeta: kulturní postřehy za rok 1998.* Kostelec na Hané: Tiskárna Jola, 1998.
- ŠMÍD, Marek. *Masaryk a česká Katolická moderna.* 1. vyd. Brno: L. Marek, 2007. 254 s. ISBN 978-80-86263-98-4.

VOREL, Petr. *Od pražského groše ke koruně české: průvodce dějinami peněz v českých zemích*. 2., rozš. vyd. Praha: Havran, 2004. 577 s. ISBN 80-86515-40-0.

ZIKMUND, Jaroslav. *Ve stínu Orfea: Julius Zeyer a rodina Kalašových v dopisech*. Praha, 1949.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Veronika Havelová
Katedra:	Českého jazyka a literatury PdF UP Olomouc
Vedoucí práce:	Mgr. Daniel Jakubíček, Ph.D.
Rok obhajoby:	2015
Název práce:	Přátelství mezi Karlem Dostálem-Lutinovem a Josefem Florianem
Název v angličtině:	Friendship between Karel Dostál-Lutinov and Josef Florian
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá životem, tvorbou Karla Dostála-Lutinova a jeho přátelstvím s Josefem Florianem. Další části bakalářské práce se věnují Katolické moderně a časopisu Nový život.
Klíčová slova:	Život, tvorba, přátelství, korespondence, Katolická moderna, Nový život
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis deals with the life, literary works of Karel Dostál-Lutinov and his friendship with Josef Florian. Other parts of bachelor thesis is dedicated to Katolická moderna and journal Nový život.
Klíčová slova v angličtině:	Life, literary works, friendship, correspondence, Katolická moderna, Nový život
Přílohy vázané v práci:	žádné
Rozsah práce:	43 stran
Jazyk práce:	čeština